Írástudók, értelmiségiek a történelemben

2017/03/08
2017/03/01

2017. március 8-án az Orientalisták az OSZK-ban című sorozatunk keretében Komoróczy Géza tart előadást könyvtárunkban.

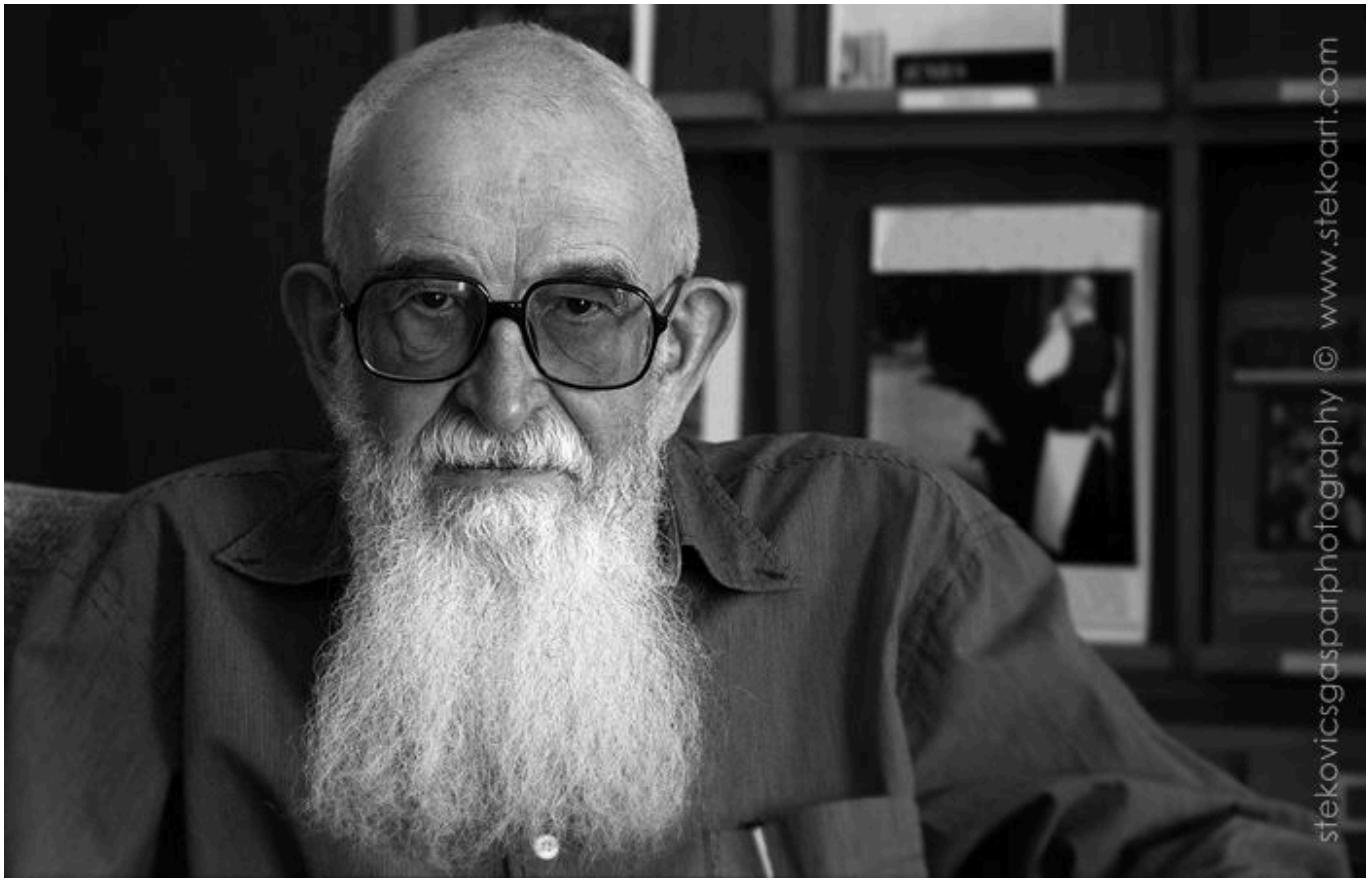

Írástudók, értelmiségiek a történelemben címmel Komoróczy Géza tart előadást az Orientalisták az OSZK-ban [1] elnevezésű sorozatunk keretében 2017. március 8-án 17 órakor.

Az írástudó szó hétköznapi jelentését mindenki ismeri, de ki az értelmiségi? Mi az, hogy értelmiség? Az intelligencia – latin–orosz (!) eredetű – szót magyarul ‘(kiváló) szellemi képesség’ értelemben használjuk, de más nyelveken egy körülhatárolható társadalmi réteget, foglalkozási csoportot jelent. A szociológia azokat nevezi általánosítva értelmiségnek, akik szellemi munkával foglalkoznak, akár

szervezet vagy testület alkalmazottjaként, akár az úgynevezett szabad foglalkozások valamelyikében. Különös értelmiségi kvalitásként határozhatjuk meg a kutatást (a problémafelismerést és problémamegoldást), az eredeti alkotások létrehozását, a kritikai reflexiót (az emberi létre, a társadalom helyzetére). Az ókori Keleten, Mezopotámiában a dokumentáció és írásbeliség kezdetétől fogva, mintegy három és fél évezreden át, eredeti (ékírásos) forrásokban tanulmányozhatjuk írnokok és papok, démonűzők és előjel-értelmezők, énekmondók és csillagtudósok, költők és szövegmagyarázók értelmiségi tevékenységét. Nem kétséges, hogy a szó mai értelmében is értelmiségiek voltak mind. Az előadás ezt a gazdag anyagot mutatja be elemzésekkel és példákkal, kitekintésül kicsi rést nyitva a hagyományok továbbélésére a görög–római, zsidó és arab világban. És babylóni tudósaink munkásságának tartalmi vizsgálata az értelmiségi önreflexió számára is terepet kínál.

Előzetes tájékozódáshoz ajánljuk az előadó Bezárkózás a nemzeti hagyományba [2]: az értelmiség felelőssége az ókori Keleten. Tanulmányok ókori keleti szövegek értelmezése köréből című könyvét.

Beszélgetőtárs: dr. Tüske László főigazgató
Az előadás és a beszélgetés helyszíne a Díszterem.
Időpont: 2017. március 8. 17 óra

Az Orientalisták az OSZK-ban címmel a Kelet kultúráját bemutató sorozatunk keretében első alkalommal az Iszlám Államról [3] és az iszlamizmus eszmetörténeti, illetve geopolitikai aspektusairól szóló könyveket mutattuk be.

Esemény a Facebookon [4]

A rendezvénysorozat plakátja [5]

„Az értelmiség legnagyobb ellenségei ma azok, akik hatalmi pozícióban vagy dogmatikus okokból nem tűrik a kritikai gondolkodást, a bírálatot... [6]” – Interjú Komoróczy Gézával

Komoróczy Géza (1937) orientalista (asszириológia, hebraisztika), történész, 1962 és 2012 között tanított az ELTE Bölcsészettudományi Karán. Alapítója volt az ELTE BTK Asszириológiai Tanszéki Szakcsoportnak (1983), az MTA Judaisztikai Kutatócsoportnak (1987) és az ELTE Asszириológiai és Hebraisztikai Tanszéknek (1989), jelenleg professor emeritus. Hosszabb tanulmányutakról ismeri a Közel-Kelet országait, a régészeti ásatásokat, múzeumi gyűjteményeket. Többször volt meghívott vendégprofesszor az Egyesült Államokban, előadó külföldi egyetemeken, szakmai kongresszusokon, ösztöndíjas kutató a Wissenschaftskolleg (Berlin), az Institut für Wissenschaften vom Menschen (Wien) tudományos intézetekben.

Fontosabb művei:

- „Fénylő ölednek édes örömében...” A sumer irodalom kistükre (1970, második kiadás: 1983);
- Sumer és magyar? (1976, második kiadás, új utószóval: 2014);
- A sumer irodalmi hagyomány (1979);
- Bezárkózás a nemzeti hagyományba (1992, második kiadás: 1995);
- A zsidó Budapest, I–II (társszerzőkkel (1995, második kiadás: 1992, angolul: 1999);
- Kiáltó szó a pusztában: a holt-tengeri tekercsek (1998);
- Holocaust: a pernye beleég a bőrünkbe (2000);
- Héber mítoszok és mondák (A Bibliából) (2000);
- Héber kútforrások Magyarország és a magyarországi zsidóság történetéhez a kezdetektől 1886-ig (társszerzővel, 2003);
- Meddig él egy nemzet: a nemzet történeti látószöge (2011);
- A zsidók története Magyarországon, I–II (2012, második kiadás: 2012);
- „Nekem itt zsidónak kell lenni”: források és dokumentumok... (2013);
- Zsidók az Északkeleti-Kárpátokban... (2013);
- Zsidók a magyar társadalomban, I–II (2015);
- Holocaust: A pernye beleég a bőrünkbe – A pesti gettó falánál (2016).

2017/03/09 - 12:56

Forrás webcím: https://oszk.hu/rendezvenyek/irastudok-ertelmisegiek-tortenelemben

Hivatkozások:
[1] http://www.oszk.hu/rendezvenyek/orientalistak-az-oszk-ban-masodik-evad-2017-osz
[2] http://nektar.oszk.hu/hu/manifestation/146697
[3] http://www.oszk.hu/rendezvenyek/szezam-tarulj-konyvbemutato-es-beszelgetes
[4] http://facebook.com/events/1651120321570053/
[5] https://oszk.hu/sites/default/files/plakatA_3_P.pdf
[6] http://nemzetikonyvtar.blog.hu/2017/03/04/_az_ertelmiseg_legnagyobb_ellensegei_ma_azok_akik_hatalmi_pozicioban_vagy_dogmatikus_okokbol_nem_tur
[7] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[8] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/rendezvenyek